

Personskadekommittén Cirkulär 1/2023

2023-08-16

Barnschablon

Inkomstförlust barnskador från och med 19 år

“Ersättning för inkomstförlust motsvarar skillnaden mellan den inkomst som den skadelidande skulle ha kunnat uppbära, om han icke hade skadats, och den inkomst som han trots skadan har eller borde ha uppnått...” (Skadeståndsl 5 kap 1 § st 2).

För den skadade som har fast anställning när olyckan inträffar eller där en yrkesinriktad utbildning pågår är det oftast inga större svårigheter att bedöma inkomsten som oskadad. Däremot uppstår bedömningssvårigheter när den skadade är barn eller ungdom, eftersom man i de flesta fall ännu inte uppnått den ålder där man gjort tydliga vägval för sitt framtida yrkesliv. Ju yngre personen är vid skadetillfället desto svårare att avgöra vilka arbets- och inkomstförhållanden som ska ligga till grund för beräkningen av inkomsten som oskadad.

För barn och ungdomar som skadats allvarligt och blir helt arbetsförmögna och där det inte är möjligt att bedöma ett visst yrke eller inkomst som sannolik rekommenderas att *barnschablonen* används vid bestämmande av ersättning för inkomstförlust.

För barn och ungdomar som inte blir helt arbetsförmögna men som fått en skada som påverkar yrkesvalet används i stället cirkuläret *2/2023 Schabloniserade inkomstunderlag*.

Barnschablonen baseras på statistik från Statistiska Centralbyrån. Uppgifterna utgör medianlönen för den heltidsarbetande befolkningen på arbetsmarknaden, det vill säga den inkluderar både de som endast har gymnasial utbildning och de som har eftergymnasial utbildning.

Inkomstförlusterna beräknas genom en så kallad trappstegsmodell med intervallerna:

19-24 år

25-29 år

30-34 år

35-39 år

40-44 år

45-66 år

Skattningar av medianen av månadslön samt antalsuppgifter efter åldersgrupp och utbildningsnivå på hela arbetsmarknaden, år 2022¹

Uppdaterad tabell 2022 års löneuppgifter

Åldersgrupp	Utbildningsnivå	Antal	Månadslön Medianlön
19-24	Totalt	410 200	26 900
25-29	Totalt	453 400	31 300
30-34	Totalt	550 300	33 900
35-39	Totalt	503 300	35 500
40-44	Totalt	486 300	36 700
45-66	Totalt	1 930 700	36 800

Utbildningsnivån "totalt" inkluderar både de som endast har gymnasial utbildning och de som har eftergymnasial utbildning.

Inkomstunderlag för respektive åldersintervall

Inkomstunderlag beräknade utifrån 2022 års statistikuppgifter.

19-24 år: 26 900 kr x 12,2 = 328 180 kr

25-29 år: 31 300 kr x 12,2 = 381 860 kr

30-34 år: 33 900 kr x 12,2 = 413 580 kr

35-39 år: 35 500 kr x 12,2 = 433 100 kr

40-44 år: 36 700 kr x 12,2 = 447 740 kr

45-66 år: 36 800 kr x 12,2 = 448 960 kr

Garantinivåer vid aktivitets/sjukersättning

2022

Prisbasbeloppet: 48 300 kr

Innan 21 år	2,48 pbb	119 784 kr
Mellan 21-23 år	2,53 pbb	122 199 kr
Mellan 23-25 år	2,58 pbb	124 614 kr
Mellan 25-27 år	2,63pbb	127 029 kr
Mellan 27-29 år	2,68 pbb	129 444 kr
Mellan 29-30 år	2,73 pbb	131 859 kr
Från och med 30 år	2,78 pbb	134 274 kr

¹ Statistikuppgifter inhämtade från Statistiska Centralbyrån. Beskrivning av statistiken bifogas varje beställning av löneuppgifter från Statistiska Centralbyrån; KVALITETSDEKLARATION
Lönestrukturstatistik, hela ekonomin 2022, AM0110

2023

Prisbasbeloppet: 52 500 kr

Innan 21 år	2,48 pbb	130 200 kr
Mellan 21-23 år	2,53 pbb	132 825 kr
Mellan 23-25 år	2,58 pbb	135 450 kr
Mellan 25-27 år	2,63pbb	138 075 kr
Mellan 27-29 år	2,68 pbb	140 700 kr
Mellan 29-30 år	2,73 pbb	143 325 kr
Från och med 30 år	2,78 pbb	145 950 kr

Avräkning av aktivitets/sjukersättning för respektive åldersintervall

Inom åldersintervallen 19-24 år och 25-29 år görs avräkning med ett snitt av aktivitetsersättningen inom respektive åldersintervall. En snittberäkning används för att få ett utjämnat värde. Inom övriga åldersintervall görs avräkning med sjukersättning i form av garantiersättning.

2022

Intervallet 19-24 år, snitt 2,53 pbb	122 199 kr
Intervallet 25-29 år, snitt 2,67 pbb	128 961 kr
Övriga intervall, 2,78 pbb	134 274 kr

2023

Intervallet 19-24 år, snitt 2,53 pbb	132 825 kr
Intervallet 25-29 år, snitt 2,67 pbb	140 175 kr
Övriga intervall, 2,78 pbb	145 950 kr

Beräkning av inkomstförlust

Ersättning för inkomstförlust enligt barnschablonen kan beräknas och slutregleras i ett tidigt skede. Ersättningen kan beräknas innan Försäkringskassan har beslutat om hel sjukersättning vid 30 års ålder.

Ersättning för inkomstförlust lämnas från och med den 1 juli det år den skadade fyller 19 år, vilket motsvarar den tidpunkt då Försäkringskassan tidigast kan bevilja aktivitetsersättning.

Årlig inkomstförlust i respektive åldersintervall

Beräknad utifrån **2022 års** löneuppgifter och garantinivåer på aktivitets/sjukersättning.

Ålder	Inkomstunderlag	Avräkning	Inkomstförlust
19-24 år	328 180 kr	122 199 kr	205 981 kr/år
25-29 år	381 860 kr	128 961 kr	252 899 kr/år
30-34 år	413 580 kr	134 274 kr	279 306 kr/år

35-39 år	433 100 kr	134 274 kr	298 826 kr/år
40-44 år	447 740 kr	134 274 kr	313 466 kr/år
45-66 år	448 960 kr	134 274 kr	314 686 kr/år

Inkomstförluster för framtiden

Inkomstförlusterna beräknas till ett och samma årsbelopp inom respektive åldersintervall. Förlusten för respektive åldersintervall värdesätts årligen enligt reglerna om värdesättning av skadeståndslivräntor.

Inkomstförluster för förfluten tid

Om den skadade är äldre än 19 år vid prövningstillfället görs beräkningen av inkomstförlust för förfluten tid år för år. På Svensk Försäkrings hemsida finns statistik för barnschablonen upp till 30 års ålder från och med 2006 och framåt i arkivet.

Pensionsförlust

Pensionsförlusten beräknas till hälften av inkomstlivräntan i det sista åldersintervall.

Information om 5 kap 5 § skadeståndslagen

Vid slutreglering av en barnskada bör sedvanlig tydlig information ges om rätten och skyldigheten att återkomma enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen vid väsentligt ändrade förhållanden.

Övergångsbestämmelser

För de ärenden där bolagen börjat använda den tidigare barnschablonen men inte slutreglerat ärendena i fråga om inkomstförlust bör den nya barnschablonen alternativt de schabloniserade inkomstunderlagen tillämpas vid den fortsatta prövningen i nämnden. Det bör alltså vara prövningstillfället som styr när den nya barnschablonen ska tillämpas. Perioder för förfluten tid som är prövade i nämnden utifrån den tidigare barnschablonen kvarstår. Den nya barnschablonen gäller för framtiden och den fortsatta prövningen i nämnden.